

ВИКОРИСТАННЯ СМАРТФОНІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ренко І. П., Катречко А. С., Марців І. Я.

Сучасний етап розвитку цивілізації потребує інноваційного потенціалу суспільства, а саме: потребу в людях, здатних швидко знаходити необхідну інформацію, приймати правильні рішення, абстрактно мислити, створювати нові ідеї. Це обумовлює нові підходи у соціальному замовленні на професійну підготовку майбутніх фахівців і перш за все інноваційного педагога, здатного до виховання та формування нового покоління креативних людей, готових брати на себе відповідальність вчасно реагувати на соціальні зміни.

Законодавчі державні документи України останніх років визначають пріоритети національної освіти щодо формування інноваційного креативного вчителя: Національні стратегії розвитку освіти України на період до 2021 року (2012), Концепції неперервної педагогічної освіти (2013), «Про вищу освіту» (2014), Концепція Нової української школи (2016) та ін.

Аналіз наукової літератури засвідчив, що проблемою формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх вчителів займалися такі науковці: Х. Барнет, Дж. Бассет, Л. Подимова, О. Попова, Е. Роджерс, та ін.

У час швидкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, значно зростає рівень володіння комп'ютерною технікою суб'єктів освітнього процесу [1]. Отже, однією з характеристик сучасного інноваційного педагога є його спроможність адаптуватися до мінливого світу та здатність мобільно реагувати на нововведення.

Прогресивні педагоги продовжують спиратися на переваги мобільних гаджетів та шукати можливості їх ефективного впровадження у процес формування готовності майбутніх вчителів до інноваційної педагогічної діяльності.

Адже найбільш доступний засіб комунікації в інформаційному середовищі, який не вимагає додаткових фінансових ресурсів від закладу освіти – особистий смартфон учасників освітнього процесу.

Запровадження інформаційно-комунікаційних технологій та використання засобів мобільного навчання в освітньому процесі розкрито у дослідженнях В. Бикова, Р. Гуревича, О. Спіріна, Ю. Рамського, М. Жалдака, Н. Морзе, М. Рафальської, Є. Смирнової-Трибульської, Н. Балик, Д. Патаракі, Ю. Горошка та ін.

Мета роботи – розкрити можливості використання смартфонів у процесі формування готовності майбутніх вчителів до інноваційної педагогічної діяльності.

Смартфони за умови підключення до мережі Інтернет дають можливість: створити комфортне освітнє середовище у ЗВО, умови для самостійної роботи; активізувати навчальну діяльність студентів; інтенсифікувати навчання та підвищити рівень мотивації; полегшити сприйняття та запам'ятовування матеріалу; забезпечити варіативність видів, форм та методів роботи, економію навчального часу, індивідуалізацію навчання студентів, мобільність, динамічність, інтерактивність усіх учасників освітнього процесу.

Головним суб'єктом у процесі формування готовності майбутніх вчителів до інноваційної педагогічної діяльності виступає викладач, який досконало орієнтується в сучасних освітніх інноваціях, володіючи різними інформаційно-комунікаційними технологіями викладання свого предмета та застосовуючи їх у своїй роботі, готує здобувачів вищої освіти до самостійного інноваційного педагогічного пошуку.

Підкреслюємо, що автори роботи, спираючись на дослідження Н. Кузьміної [2], ідентифікують функціональні компоненти (гностичний, проектувальний, конструктивний, організаторський та комунікативний) діяльності викладача вишу та майбутнього вчителя. Відповідно до цих компонентів викладач закладу вищої освіти має оволодіти певними

компетентностями й формувати їх у майбутніх педагогів. Погоджуємося з науковцем, що зазначені структурні компоненти наявні як в традиційній так і в інноваційній педагогічній діяльності.

За дослідженнями Н. Кузьміної, гностичний компонент пов'язаний із уміннями викладача отримувати нові знання, синтезувати та систематизувати їх згідно з педагогічними цілями; аналізувати педагогічні ситуації, здійснювати пошукову, евристичну діяльність; вивчати та знати психологічні особливості студентів, особливості освітнього процесу, результати власної педагогічної діяльності, її позитивні результати і недоліки. Це можливо під час перегляду відеолекцій, вебінарів, воркшопів, коучінгів, блогів через використання найбільш вживаних сервісів у смартфоні (Google, Classroom, WWW (Всесвітня павутина), YouTube), соціальних мереж (Facebook, Instagram, Telegram), додатків (eBoox, Recordium).

Проектувальний компонент є не менш важливим і включає вміння викладача особисто визначати віддалені, перспективні цілі навчання та виховання, стратегії та способи їх досягнення, а також формувати ці вміння у майбутніх вчителів. Цьому сприятиме участь педагогів у онлайн-конференціях, майстер-класах, перформансах, групах (community), створених у соціальних мережах (Facebook, Instagram), месенджерах (Telegram, Viber), відеохостинг ТікТок.

Конструктивний компонент передбачає конструювання педагогом власної діяльності та навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти; контролювання досягнень студентів за допомогою QR-коду, брейстормінгу, вебквесту, брифінгу, безкоштовного сервісу Classroom, розміщення фідбеку на Google Диску.

Організаторський компонент характеризує вміння викладача організувати як діяльність студентів, так і власні способи подачі інформації; вибір різних видів навчально-пізнавальної діяльності студентів таким чином, щоб результати відповідали цілям системи; організацію власної діяльності і поведінки в процесі безпосередньої взаємодії зі студентами. Цей компонент

ми можемо розвивати через вебінари, онлайн-майстер-класи, нетворкінги, прямі ефіри в соціальних мережах Facebook, Instagram, пряме включення Skype, переймати досвід закордонних викладачів через месенджери WhatsApp, BOTIM.

Комунікативний компонент передбачає вміння будувати взаємодію викладача зі студентами у контексті досягнення педагогічних цілей, встановлювати педагогічно доцільні стосунки; забезпечувати ефективність педагогічної діяльності. Окрім вищезгаданих у нагоді стануть програми перекладу інтернет-сервісів (Google, Classroom, WWW (Всесвітня павутина), YouTube) та конференц-зв'язок, відеодзвінок, відеочат у соціальних мережах (Facebook, Instagram), месенджерах (Telegram, WhatsApp, BOTIM).

Отже, інноваційна діяльність передбачає внесення у традиційну професійну практику нових елементів, індивідуального стилю сучасного педагога, який креативно та мобільно реагує на економічні, соціальні зміни у суспільстві і спроможній в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, зростання кількості користувачів смартфонів знаходити нові підходи виконання соціального замовлення на підготовку майбутніх педагогів.

Література

1. Комарницька О.М. Особливості застосування мобільних технологій у навчанні / О.М.Комарницька // Новітні інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі:актуальні проблеми : матеріали науково-методичної конференції, 30 листопада 2016 р. – Тернопіль: ТОКІШПО, 2016. – С. 3 – 8.

2. Огієнко О.І., Калюжна Т.Г., Мітько Л.О. Формування готовності майбутніх вчителів до інноваційної діяльності: теорія і практика:Колективна монографія/ Авт. Кол.: О.І. Огієнко, Т.Г. Калюжна, Л.О. Мітько, Ю.Л. Радченко, К.В. Котун – К., – 2016 – 258 с.